

FRANCUSKI KASACIONI SUD

Presuda od 3. III 1969.

Udovica Chapus i udovica Damasio c/a Nusse, Cie d'assurances générales te kaptena Caisson i ostalih.

Prijevoz osoba morem - Besplatni prijevoz - Odgovornost broдача
- Brođar na temelju građanskog prava za smrt i povrede osoba
koje besplatno prevozi odgovara prema načelu pretpostavljene
krivnje -

Vlasnik jedne jahte poveo je na besplatnu vožnju jedan bračni par. Supruzi su pronadjeni mrtvi u kabini jahte. Ustanovljeno je da je smrt nastupila od otrovanja plinom koji je u kabinu ulazio iz brođskog motora smještenog u prostoriji koja se nalazila tik kabine u kojoj je spavao unesrećeni bračni par.

Sestra i majka pokojne supruge tuže vlasnika jahte, njegovog osiguratelja i zapovjednika brođa za naknadu štete.

Apelacioni sud je odbio tužbeni zahtjev. U nedostatku pozitivnih propisa koji bi došli do primjene na ovaj slučaj, tj. na odgovornost brođara za besplatan prijevoz putnika, sud primjenjuje građansko pravo. Prema ovom pravu tužiteljice bi morale dokazati da je brođar kriv za smrt putnika, jer se radilo o besplatnoj vožnji.

Kasacija je naprotiv takodjer primjenom građanskog prava došla do protivnog zaključka. Sporno je, naime, da li je na ovaj slučaj primjenjiv propis čl. 1384. st. 1, građanskog zakonika prema kojemu čuvari stvari za štetu koju stvar proizvodi drugima odgovaraju po načelu pretpostavljene krivnje. Apelacioni sud ovaj propis nije primijenio, smatrajući da se on na vozila može primijeniti samo ako se radi o naplatnom prijevozu. Kasacija je zauzela protivno stajalište i citirani propis primjenjuje i na besplatan prijevoz, te je u skladu s francuskim pravom ukinula apelacionu presudu i predmet uputila drugom Apelacionom sudu na daljnje raspravljanje.

DMF 1969, str. 395.

B.J.

Bilješka

Objavljujemo gornju presudu jer se može očekivati da će se u budućnosti češće pojavljivati sporovi o odgovornosti brođara za besplatni prijevoz osoba. Presuda je zanimljiva jer prihvaća jedan od teoretski mogućih načina rješenja ovoga problema.

U našem pravu je ovo pitanje jasno riješeno zakonom o ugovorima o iskorišćivanju pomorskih brodova, koji propisuje da se njegove odredbe o odgovornosti broдача za smrt i tjelesne povrede putnika primjenjuju i na besplatne prijevoze /čl. 101/. U našem pravu bi rješenje gornjeg slučaja bilo sporno. Nejasno je, naime, da li bi broдар odgovarao po načelu dokazane ili pretpostavljene krivnje. Za načelo odgovornosti prema dokazanoj krivnji govori činjenica da smrt nije nastupila iz razloga koji su u zakonu izričito navedeni, a na temelju kojih broдар odgovara po načelu pretpostavljene krivnje. Obratno, ako se smatra da je smrt prouzrokovana slabim stanjem broда, тада bi broдар u svrhu svoje ekskulpacije morao dokazati да su bilo on, bilo osobe za koje on odgovara za sve vrijeme putovanja ulagale dužnu pažnju u svrhu održavanja broда u stanju sposobnom za plovidbu. U okviru elemenata sposobnosti broда za plovidbu spada i stanje broдskog motora, sa stajališta sigurnosti osoba koje se na broду nalaze.

B.J.

AMERIČKE SJEDINJENE DRŽAVE

Apelacioni sud 2. područja

Presuda od 21. III 1969. g.

Barracuda Tanker Corporation i Union Oil Company of California v. Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i sjeverne Irske, Francuske Republike i Država Guernsey /slučaj "Torrey Canyon"/

Ograničenje odgovornosti - Brodovlasnik i zakupnik broда mogu ograničiti odgovornost - Naručitelj u broдарskom ugovoru ne može ograničiti odgovornost - Za nenavigacionu djelatnost ne može se ograničiti odgovornost

Tužitelji su i to: prvi /Barracuda Tanker Corporation/ kao broдовlasnik, i drugi /Union Oil Company of California/ kao naručitelj iz broдарskog ugovora na vrijeme zatražili da im se dopusti ograničenje njihove odgovornosti za štetu iz propasti broда "Torrey Canyon". Tužene vlade Ujedinjenog Kraljevstva, Francuske i Guernsey zatražile su dopuštenje da utuže drugotužitelja /Union Oil Company of California/, jer da on nema prava na ograničenje odgovornosti budući da